

ДРАГАН ЈОВАНОВИЋ ДАНИЛОВ

РЕКЕ ШТО ПРОТИЧУ КРОЗ НАС

БОГ ЈЕ РЕЧ ОД ТОНУ И ПО

Као и наковањ, Бог је реч од тону и по –
готово да сам се исекао о оштре ивице те речи.

Али, глас Бога је тих и пребива у ономе што
пролази како би одагнао нашу тугу; Бог је питом
и храни нас лако као да смо јагњад.

Он може бити и попут усковитлане воде
по кањонима; хучи и у нашим срцима сакупља
све што је за распламсавање.

Сигуран сам – да нису умрли мој отац и мајка
Бога не би нигде ни било.

Највољенији су далеко и до њих се може доћи
једино на крилима.

ЧАМАЦ

...а о смрти ни словца!
Лукијан, *Разговори мртваца*

Сад кад је касно да се искупимо од порока
и кад је иза нас остало још толико непотрошене тескобе,
одлазимо да се од службе животу одморимо, ми, луди
пустињаци сабрани у чамцу спремни за пловидбу.
И ја сам платио возарину – не може се бадава
возити тако далеко.
Лађар наш и веслар разјашњава све што развиди:
чамац нам је, као што примећујете, мали,
у ову шајку само наге примамо, зато притрчите први
и заузмите место да би вам удобно било,
сви ви пристигли из ћорбуцака и гнезда својих малених.
Не устежите се – одећу, торбе и штапове, све то побацајте
у воду, све златно прстење с руку и све излишно,
урадите како говорим јер у супротном укрцати се нећете.
И наставља да беседи тамни морнар:
оставите иза себе гордост, сладострашћа, љутине
и мисли о уживању у господским ручковима.
Беседници, оставите своје беседе, а ви адвокати
одбаците вашу ђавољу речитост.
И ви који сте се надметали ко ће кога надласкати
заборавите мисао да сте у било чему били бољи од других.
И на одличја која добисте заборавите и на то да ће вас
чаршија прогласити за честите јер и то оптерећује
овај чамац оловном тежином.
Не бојте се сви ви што сте као људи умрли, него улазите
у чамац и не плачите сад кад се разапињу једра и креће ова скела.
Нека гаврани лепећу крилима и пси нека жалосно завијају
за нама, у аду једнакима, јер сви смо на овој скели скупљени у сабор.
Прими и мене сад кад су ми очи заклопљене новчићима.
Наг сам, наг мој Хароне, ти што из овог чамца још ниједном
ниси изашао, нити га за обалу макар једном привезао,
доћи ћеш за кратко време и довести оне који још увек дишу,
јер ником није успело да напусти овај сплав и врати се амо
опет на свет.
О тужни људи, мртви су и сахрањени и несахрањени!
Нема спашених тела!
У последњем даху човек сваки пртљаг остави –

кофере, новчанике и све у њима.
Ето то је оно што сам пожелео да поверим вама у надземљу.
Са брбљивим мртвацама може се човек сит напричати.
Мален је ово чамац а нас је много у њему,
само још једна суза да кане па ће се преврнути.

ПОВЕСТ О МРТВИМ ВОДЕНИЧАРИМА

Ево једног света у коме могу и да не постојим.
Онда када ме нема, у совином ноћујем телу.
Са сињезлатним вуковима силазим с планине
по јагњад, у распламсало жито.

Кроз вртложне пролазим воде где гробари
спуштају свеће кроз столећа.
Долази време да се вратимо у мртве воденичаре
што су поскоке водених струја однели са собом
у гробове, у наше мртве очеве да се спустимо као
у руднике, као у живе ране.

Јер, није ли случајно повест одложила свој
најгушћи мрак баш поред воденица,
ту међу камењем тешким од оног што јесмо,
ту где вампири читају књиге унатрашке
и где се тмина храни белим вејањем брашна.
Вода испод воденице има посебно јаку моћ воље.
Ту на вратима где чекасмо венчане руке
лупа још једино ветар својим поноћним прстима.

Нико не зна шта се овде меље.
Несмиреност ваљда преде од воде преља,
дубоко из матице у којој немир сексуални пенуша,
то се из воде оглашава ожеднела душа,
у облику зрна, неиспуњена жеља.

НЕПОГРЕШИВИ РУКОПИСИ

Непогрешиве рукописе који нам говоре
да је Његова реч чиста, нико није видео.
А каква се светлуцава рудна блага
скривају у оригиналима који су пропали?
Срце није нигде ништа сакриво.
Преписивачи се обраћају изгубљеним
рукописима изван нашег домашаја.
Као и све без срца, те њихове
речи нису чисте. Судиће нам неверни.
Гласници су некад били непогрешиви
и говорили су непогрешиво
у историјском откровењу.
Данас кад ништа нема ауторитет
оригинала све то бехарање изнад
понора казује да свет још увек
постоји у рајској успомени.
Непогрешиви рукописи су значајни
још једино Његовој преобилној милости,
јер она не оставља недовршен посао.
Ви благи као јагњад чији је поглед
зажарен и тужан, да ли и ви
у непогрешивим рукописима видите
сигурност спасења?
Наше мајке, очеви, браћа, непријатељи
нестали су сви у свакидашњој скасци,
протутњало је све овим светом, мним,
у рајској успомени живи још само
пророк-дим.

СНИМИО САМ СВОЈЕ МАЛЕ ПЛОЧЕ

Нико још не види лице моје.
И крв проливену за песме,
крв врелу у речима.
Песама имам онолико колико имам крви.
Стихова имам колико имам незаситости.
Незаситост, то је једно сазнање
које се разоткрива као бесна животиња.
Незаситост је гладијатор.
Ја нисам песник, ја сам воденичар
и носим своје брашно у овом спеву.
Више не умем да говорим ниједним
језиком – песме су ми у телу.
Пре него што дође до неизвесног
васкрсења текста, треба дуго пити.
Очекивати тренутак у коме ће те
пољубити муза како би могао видети
цео свет.
Вина из којих је пробијало сунце
и која су личила на своја имена,
мени су диктирала.
Вина из бутељки што у подрумима
старе ненаметљиво и без буке
да би у штимунгу неке посебне
вечере доживела тријумф.
Текстови су се већ налазили у боцама
из којих је језик течно говорио.
Текстови су попили све вино у мени.
Коначно, кањони пролазе кроз нас.
Кањони кроз нас, кањони кроз нас,
кањони кроз нас – понављај те речи
све док у великом кањону не пронађеш
целокупну митологију ништавила.
Оно што је у кањонима, оно што кањони
заклањају, веће је од живота и размотава се
као клупче.
У кањонима се рађају девојке које се
потом удају за вукове.
Тамо су свици које смо као деца
хватали у тегле.
Из ноћних нарација кањона који пролазе

кроз нас, оглашавају се сове, наше мале
сестре – оне нас ослушкују и истражују.
Велике тајне у устима кањона су закопане.
Гладног храни својом глађу Онај који се
најбоље познаје са онима који
Њега не знају.
У кањонима је наша молитва за будућност.
Сваки стих је из неке нове ране.
Све што сам написао орао је већ зграбио
и однео на планину – зато кад читам
песме увек читам речи којих у њима нема.
И залазим у лавиринте сада већ
као у срца у којима је излазеће сунце.
Палио сам виолончела и снимао сам
своје мале, слатке плоче.
Сад ми требају појачала да би ме чули.
Не постоји добро и зло, све око нас
је управо онако како мора бити.
Песме су моје неме животиње,
кћери рођене пре својих мајки.
Планински потоци који разносе покрете
поскока, ковитлаце ветрова и завијање
вукова, ишколовали су мене, песника.
Још увек навучен сам на поезију
и мислим да ћу се једног дана предозирати.
Пламен је у мени како бих отишао
са овог света у последњем могућем тренутку.
Ватра у телу написала је све песме
и ватра их је све прочитала и сагорела.

РЕКЕ ШТО ПРОТИЧУ КРОЗ НАС

Ако за тебе нисам глад и жеђ
нисам ништа.
Напокон сам то открио себи –
што си ми ближе, више те зовем.
Између нас нема ничег до речи.
С треперењем лишћа говоримо
на заједничком језику.
Загрљај, зар то није један
исказ у језику?
Када читам песме увек читам речи
којих у њима нема.
А онда тим речима позајмљујем
од твог лица.
С блиставе белине твог тела
један гавран долеће на моје слеђено срце
и гледа ме из живота у коме нема никога.
– Не желим да више будем овде – каже гавран,
претешко је.
Несаница ради пуно радно време –
ноћу, у соби коју походе утваре
једино пред несаницом немаш тајни
и пред рекама што протичу кроз нас.
Недостајање је најпотпунија присутност.
Сваком припадне оно што зачара.
Сваком припадне оно што може бити
тек једном.